

gerne over en kommunal afgørelse inden for de sagsområder, hvor der er hjemmel for rekurs til en statsmyndighed. Under henvisning til denne bestemmelse har ombudsmanden måttet afvise at behandle en række klagesager, idet de har ligget uden for ombudsmandens kompetence. Disse sager har fordelt sig over stort set alle kommunale forvaltningsgrene, men med en lille overvægt på sager vedrørende socialforvaltninger og skattemyndigheder. Endvidere har det været karakteristisk, at langt de fleste sager har drejet sig om afgrænsede konflikter mellem kommunen og klageren. Der har eksempelvis været tale om klager over afskedigelser og ansættelser, klager over afgørelser om parkeringsafgifter, klager over støj- og trafikproblemer og klager over renovationsordninger.

De afviste klager har typisk ikke angået generelle spørgsmål om ressourceforbruget i kommunen, men om konkrete forhold. De fleste af sagerne har endvidere omhandlet dagligdags forekommende spørgsmål, som må anses for mindre væsentlige for myndighederne, men som typisk opfattes som væsentlige af klagerne. Med den nye bestemmelse i lovforslagets § 7, stk. 1, vil ombudsmanden ikke længere være afskåret fra at behandle klager fra borgerne over denne type afgørelser.

Flertallet finder det lige så vigtigt at betone, at ombudsmandens behandling af klager over en kommunal afgørelse naturligvis må ske med fuld respekt for det kommunale selvstyre. Det vil sige, at ombudsmanden skal respektere den kommunale budgetmagt, og at ombudsmanden skal lægge til grund, at det er kommunalbestyrelsen, der med respekt af lovgivningsmæssige og eventuelle andre forpligtelser fordeler kommunens ressourcer, og at ombudsmanden således, hvor der er tale om skønsmæssige forvaltningsakter eller lignende afgørelser, må respektere den lokalpolitiske afvejning og de deraf følgende forskelle mellem kommunerne.

Hvad angår de kommunale afgørelser, hvor ombudsmanden har eller med lovforslaget får tillagt en kompetence, bør ombudsmanden være sidste led i kæden og f.eks. ikke behandle en sag, der er indbragt for tilsynsrådet, før dets afgørelse foreligger. I øvrigt finder flertallet ikke anledning til nærmere at regulere forholdet mellem ombudsmanden og kommunaltilsynet.

På baggrund af ønskerne om, at ombudsmanden personligt kan præge institutionen, jf. ovenfor, har flertallet været optaget af, hvordan man kan sikre, at den udvidelse af sagsmængden, som lovforslaget indebærer, ikke medfører, at ombudsmanden bliver afskåret fra at udøve dette personlige præg. En af de ting, udvalget har overvejet, er, om og i givet fald på hvilke områder man kan indskrænke/afskære ombudsmandens indseende og dermed sagsmængden til gengæld for de nye områder, der tillægges institutionen.

Lovforslaget gentager i § 16, stk. 1, den gældende lovs bestemmelse om, at det er ombudsmanden selv, der afgør, om han finder anledning til at behandle en klage. Flertallet har overvejet, om ombudsmanden skulle pålægges nogle begrænsninger på dette felt f.eks. i form af indførelse af en bagatelgrænse for, at en klage kan føre til en konkret behandling. Flertallet forudsætter, at sådanne overvejelser allerede i dag indgår i ombudsmandens vurdering af, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse. Desuden finder flertallet det ikke muligt i selve loven at indføre en sådan grænse. Flertallet vil derfor fortsat lade det være op til ombudsmandens skøn, om en klage har en sådan betydning, at den bør føre til en undersøgelse.

En anden mulighed for at begrænse sagsmængden er at stille større krav til de klageberettigede f.eks. således, at kun personer med en retlig interesse i en sags afgørelse kan indbringe den for ombudsmanden. Lovforslaget gentager i § 13, stk. 1, den gældende ombudsmandslovs bestemmelse om, at klager kan »indgives til ombudsmanden af enhver«. Adgang for enhver til at klage over forvaltningen er ikke det sædvanlige. Den borger, der vil anfægte en forvaltningsafgørelse ved at gå til domstolene eller ved at klage til et ankenævn, en styrelse, en minister osv., skal have en retlig interesse i sagens afgørelse. Det vil sige, at klageren i alle andre situationer end i forholdet til ombudsmanden skal have en kvalificeret tilknytning til sagen. Det sagsforhold, som klagen angår, skal berøre klageren mere end så mange andre, og eventuelle følger for klageren skal have en vis vægt.

Uanset disse kvalifikationskrav, som normalt stilles til den person, der vil klage over en afgørelse, finder flertallet dog, at adgangen for enhver til at klage til ombudsmanden er et vig-